

PATIËNTEN INFORMATIE

Zwangerschap en bevallen in **Geboortehuis Maas**

**MAASSTAD
ZIEKENHUIS**

een santeon ziekenhuis

Inhoud

Algemeen.....	4
Parkeren bevallen	4
Parkeren triage en poliklinisch bezoek	4
Informatieavonden.....	5
Geboortehuis Maas.....	5
De polikliniek Verloskunde.....	5
Spreekuur verpleegkundig consulente verloskunde	6
De afdeling Triage	6
Het verloscentrum	7
De verpleegafdeling Verloskunde.....	8
De afdeling Neonatologie	9
GeboorteHotel Maasstad	9
Naar huis.....	9
De bevalling	10
Wanneer is een bevalling begonnen?.....	10
Pijn tijdens de bevalling	11
Inleiden van de bevalling	11
Keizersnede	11
Badbevalling.....	11
Na de bevalling.....	12
De baby	12
Kraamzorg	12
Borst- of kunstvoeding	13
Weer thuis	14

Belangrijk.....	15
Registratie pasgeborenen.....	15
Tot slot	15
Meer informatie	16
Informatie over niet-geregistreerde medicijnen voor zwangerschapsbehandelingen	16
Belangrijke telefoonnummers en adressen	17
Lezenswaardig.....	18
Rechten en plichten.....	18
Klacht of opmerking	19
Website.....	19

Algemeen

In deze folder voor aanstaande ouders vindt u praktische informatie, tips, richtlijnen en uitleg over de zwangerschap en bevalling en over de gang van zaken in geboortehuis Maas.

Geboortehuis Maas is een samenwerking tussen Kraamzorg Rotterdam (GeboorteHotel Maasstad), verloskundigenpraktijken uit de regio Rijnmond-Zuid en het Maasstad Ziekenhuis.

Mocht u na het lezen nog vragen hebben, stel deze dan gerust aan uw huisarts, uw verloskundige of aan uw gynaecoloog. Wij beantwoorden uw vragen graag.

Indien u in Geboortehuis Maas wil bevallen (poliklinisch of medisch) kunnen wij u snel helpen als u al een patiëntnummer heeft. Als u niet eerder in het Maasstad Ziekenhuis als patient bent geregistreerd vragen wij u om dit ruim voor de bevalling te doen. U kunt zich registreren bij Patiëntenregistratie in de centrale hal.

Parkeren bevallen

Indien u komt bevallen, kunt u via de Spoedeisende Hulp naar het Verloscentrum van Geboortehuis Maas komen. Het adres van het Spoedplein voor uw navigatie is: Maasstadweg 59, 3079 DZ Rotterdam. U kunt vlakbij het Spoedplein gratis parkeren. Volg hiervoor de blauwe borden 'Spoedeisende Hulp' en meld u via de intercom bij de slagboom. Indien noodzakelijk kunt u de patiënt voor de deur van de Spoedeisende Hulp op het Spoedplein afzetten.

Parkeren triage en poliklinisch bezoek

Indien u komt voor de triage of voor een afspraak op de polikliniek, kunt u parkeren in de parkeergarage en via de hoofdingang het ziekenhuis binnenkomen.

Informatieavonden

Naast het uitgeven van diverse folders doet Geboortehuis Maas meer om u goed voor te bereiden op de bevalling.

Zo organiseert Geboortehuis Maas een aantal malen per jaar een **voorlichtingsavond voor aanstaande ouders**. U krijgt daar onder meer een presentatie te zien die de gang van zaken bij een bevalling in het ziekenhuis toont. Op die avonden zijn aanwezig een gynaecoloog, een verloskundige, een gespecialiseerde verpleegkundige en een kraamverzorgende. Aanwezig op de kraammarkt zijn de kinderverpleegkundige en de lactatiekundige. Ze geven uitleg over zwangerschap en bevalling en kunnen al uw vragen beantwoorden. Kijk voor meer informatie en aanmelden op www.geboortehuismaas.nl.

Verder organiseert Geboortehuis Maas borstvoedingsinformatie-avonden. Deze worden gegeven door een Lactatiekundige. Kijk voor meer informatie en aanmelden op www.maasstadziekenhuis.nl/borstvoeding.

Geboortehuis Maas

De polikliniek Verloskunde

De polikliniek bevindt zich op de begane grond, bouwdeel D/E van het Maasstad Ziekenhuis. Hier bieden wij u zorg aan rondom de zwangerschap, indien u een medische indicatie heeft voor uw zwangerschap en/of bevalling.

De polikliniek kent verschillende spreekuren:

- Zwangeren spreekuur, hier ziet u een arts assistent gynaecologie.
- Gynaecologisch zwangeren spreekuur, hier ziet u de gynaecoloog.
- Echo spreekuur, hier ziet u een echoscopiste.
- Spreekuur verpleegkundig consulente.

Men kan een afspraak maken van maandag tot en met vrijdag tussen 08.00 – 17.00 uur.

Let op: neem bij elk bezoek aan de polikliniek altijd uw patiëntenkaart, identiteitspapieren en verwijzing (indien nodig) mee. De verwijzing krijgt u van uw huisarts of verloskundige.

Spreekuur verpleegkundig consulente verloskunde

Als u zwanger bent en uw zwangerschap wordt begeleid door de gynaecoloog van het Maasstad Ziekenhuis, dan krijgt u ook begeleiding van de verpleegkundig consulente. De verpleegkundig consulente geeft voorlichting over zwangerschap en bevallen in Geboortehuis Maas. Tijdens de zwangerschap zijn er gemiddeld drie afspraken met de verpleegkundig consulente.

De verpleegkundig consulente is van maandag tot en met vrijdag van 08.00 – 16.30 uur aanwezig. In principe zijn de afspraken bij de consulente aansluitend of voorafgaand aan de afspraak met de arts of echoscopiste. Als dit niet mogelijk is, kunt u de afspraak inplannen via de assistentes van de polikliniek Verloskunde.

De afdeling Triage

De afdeling Triage bevindt zich op het Verloscentrum op de 4e etage, bouwdeel D/E van ons ziekenhuis en biedt eerste hulp aan zwangeren en aan gynaecologische patiënten. Patiënten worden naar de afdeling Triage verwezen door hun verloskundige of huisarts. De afdeling Triage is 7 dagen per week 24 uur per dag geopend en is onderdeel van de afdeling Verloskunde. Naast spoedeisende hulp worden op de afdeling Triage ook CTG's gemaakt bij zwangere vrouwen (hartfilmpje van de baby).

De afdeling Triage is een eerste hulp afdeling. Dit betekent dat patiënten die acute zorg nodig hebben als eerste worden geholpen. Hierdoor kan het zijn dat u later dan het afgesproken tijdstip wordt

geholpen. Ook kan het zijn dat patiënten die later arriveren toch eerder worden geholpen. Wij vragen hiervoor uw begrip. Een verpleegkundige en arts bepalen aan de hand van onder andere uw klachten hoe urgent uw behandeling moet plaatsvinden.

Naast het werken op de afdeling Triage, zijn de arts en de verpleegkundige ook verantwoordelijk voor de patiënten op de verloskamers. Hierdoor ontstaat soms een langere wachttijd. De verpleegkundigen en artsen doen hun best u zo snel mogelijk te helpen.

In de triagekamer stellen de arts en de verpleegkundige u een aantal vragen en vaak wordt een CTG gemaakt. Aan de hand van uw klachten wordt bekeken of verder aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Dit kan bestaan uit bloed- en urineonderzoek, inwendig onderzoek of een echo.

Wanneer alle gegevens bekend zijn, overlegt de arts met de dienstdoende gynaecoloog over het verder te voeren beleid. Dat ziet er als volgt uit.

- U wordt opgenomen op de afdeling Verloskunde wanneer uw klachten een gevaar voor u of uw kind vormen of wanneer u een behandeling nodig hebt die alleen in het ziekenhuis kan plaatsvinden.
- U gaat met of zonder vervolgspraak (op de polikliniek of afdeling Triage) en eventuele instructies weer naar huis.

Wanneer u door uw eigen verloskundige bent doorgestuurd, wordt zij op de hoogte gesteld van de onderzoeken die zijn gedaan en de afspraken die zijn gemaakt.

Het verloscentrum

De afdeling beschikt over zes verloskamers. Iedere verloskamer heeft een eigen badkamer (bad/douche) met toilet. Daarnaast zijn er ruimtes waar de kinderarts de pasgeborene zo nodig kan onderzoeken.

Vanzelfsprekend kan uw partner bij de bevalling aanwezig zijn en als u dat wilt nog een tweede en/of derde persoon.

Bij calamiteiten kan er gevraagd worden of de extra personen de kamer willen verlaten. Wij willen u de beste en meest persoonlijke zorg te geven die mogelijk is.

Omdat u in een opleidingsziekenhuis bevalt, kan het gebeuren dat bij de bevalling, naast uw verloskundige of arts-assistent gynaecologie, ook personeel in opleiding aanwezig is; uiteraard alleen als u hiertegen geen bezwaar hebt. Dit kan een verpleegkundige in opleiding zijn, een verloskundige in opleiding of een arts in opleiding (co-assistent)

Na de bevalling gaat u naar de verpleegafdeling Verloskunde, het GeboorteHotel of naar huis.

De verpleegafdeling Verloskunde

Op de verpleegafdeling Verloskunde (kraamafdeling) worden zwangeren, kraamvrouwen en zuigelingen verpleegd. De afdeling heeft vier eenpersoonskamers, een tweepersoonskamer, drie vierpersoonskamers en een vierpersoonskamer, gedeeld met Gynaecologie en Urologie. De afdeling hanteert het 'rooming-in-principe'.

Dit houdt in dat uw baby gedurende 24 uur per dag in de wieg naast uw bed staat. 's Morgens wordt de baby door een verpleegkundige bij u op de kamer verzorgd. De baby draagt eigen kleding. Zodra u dit zelf wilt en kunt, wordt u (zo nodig) geleerd uw baby te baden en te verzorgen. Er zijn op de afdeling vaste voedingstijden voor het geven van kunstvoeding, maar die kunnen aan uw wens of aan het ritme van uw baby worden aangepast. Borstvoeding gebeurt op verzoek van de baby (on demand). De afdelingsarts komt elke dag bij u langs en bespreekt met u het te volgen beleid.

Uw partner is welkom van 08.00 tot 22.00 uur.

Al uw andere bezoek van 10.00 tot 20.00 uur.

Maximaal drie personen tegelijk (inclusief uw partner en eventuele kind(eren). Aan u bezoekers wel het verzoek om rekening te houden met medepatiënten.

Als u tijdens uw verblijf de afdeling verlaat of gaat douchen, vragen wij u dit aan te geven bij de verpleegkundige en om uw kindje op de wiegenkamer te brengen. Deze ruimte is alleen toegankelijk met een personeelspas. Uw kindje is hier veilig en kan dan niet door vreemden meegenomen worden.

De afdeling Neonatologie

Hier worden baby's verpleegd die extra zorg nodig hebben, bijvoorbeeld in verband met een te laag geboortegewicht of een aangeboren afwijking. Indien uw baby onverwacht op deze afdeling moet worden opgenomen, krijgt u nog aanvullende informatie hierover. Natuurlijk zijn er voldoende mogelijkheden om uw baby te bezoeken en zelf voeding te geven.

GeboorteHotel Maasstad

Na de bevalling kunt u naar het GeboorteHotel. Als u niet heeft gereserveerd, is het afhankelijk van de drukte of er plaats is. Het GeboorteHotel heeft 17 kamers met eigen badkamer en twee eenpersoonsbedden. Uiteraard is er ook een wiegje voor uw baby. Op alle kamers zijn de faciliteiten aanwezig voor de verzorging van u en de baby. De kraamverzorgende komt driemaal per dag een aantal controles bij u en de baby verrichten. Indien u meer hulp nodig heeft kunt u een beroep op één van de kraamverzorgende doen.

Naar huis

Afhankelijk van hoe uw bevalling is verlopen, wordt uw ontslagmoment bepaald. Voor het ontslag krijgt u, zo nodig, alle informatie over het verzorgen van uw baby. Indien de bevalling plaats vond onder leiding van de arts-assistent gynaecologie of gynaecoloog, dan wordt diegene die de nazorg doet op de hoogte gesteld van het ontslag. Indien nodig komt u zes weken na de bevalling op de polikliniek voor een nacontrole. Hiervoor krijgt u bij het naar huis gaan een afspraak mee. Vond uw bevalling plaats onder leiding van uw verloskundige, dan maakt deze de afspraken voor de nacontrole.

De bevalling

Wanneer is een bevalling begonnen?

De bevalling is waarschijnlijk begonnen wanneer de baarmoeder regelmatig hard en pijnlijk wordt en u daardoor ontsluiting krijgt. Vaak gaat dit gepaard met wat slijmerige, soms wat bloederige afscheiding. Het is het gevolg van beginnende ontsluiting. U belt het ziekenhuis of uw verloskundige indien u één of meer van de volgende verschijnselen constateert:

Bloedverlies

- meer bloedverlies dan bij een normale menstruatie ná gemeenschap of inwendig onderzoek;
- spontaan bloedverlies (niet na gemeenschap of inwendig onderzoek).

Vruchtwaterverlies

- vaginaal vochtverlies.

Weeën

- vóór de 37e week van de zwangerschap;
- bij uw eerste kind ná de 37e week om de 5 minuten gedurende 1 uur;
- bij uw tweede kind ná de 37e week om de 7 minuten gedurende 1 uur.

U heeft een wee wanneer

- uw buik hard wordt;
- u pijn heeft in uw onderbuik en/of onderrug;
- u niet meer kunt doorpraten.

Kinds bewegingen

– duidelijk minder beweging dan voorgaand gedurende een hele dag. Achter in deze brochure vindt u een overzicht van de belangrijkste telefoonnummers.

Pijn tijdens de bevalling

Hoe pijnlijk een bevalling is, is niet te voorspellen. Er zijn een aantal methoden om de pijn bij een bevalling te verminderen. U kunt tijdens de zwangerschapscontrole uw wensen ten aanzien van de pijnbestrijding bespreken. In de folder pijnbestrijding tijdens de bevalling geven wij u daar uitgebreid informatie over.

Inleiden van de bevalling

Dit betekent dat er niet gewacht wordt tot de bevalling spontaan op gang komt, maar dat de gynaecoloog de natuur 'een handje helpt'. Na de inleiding verloopt de bevalling verder op een natuurlijke manier. Voor uitgebreide informatie verwijzen wij u naar de folder 'Het inleiden van de bevalling', op te vragen bij de verpleegkundige.

Keizersnede

Tijdens de bevalling kunnen er zich situaties voordoen waardoor een keizersnede noodzakelijk is. Ook kan het om verschillende redenen nodig zijn om reeds in de zwangerschap een keizersnede te plannen. Over het algemeen krijgt u dan een ruggenprik en mag uw partner mee naar de operatiekamer. Ook de verpleegkundige van de afdeling en de kinderarts gaan met u mee voor de opvang van de baby. Weet u van tevoren dat een keizersnede noodzakelijk is dan krijgt u daar apart informatie over.

Badbevalling

Een badbevalling is bevallen in warm water. Warm water kan op verschillende momenten tijdens de bevalling helpen. Het warme water werkt ontspannend, het helpt de pijn van weeën beter te verdragen en de bevalling verloopt vaak soepeler en meer ontspannen. In de folder 'Badbevalling in Geboortehuis Maas' leest u wat de voordelen en mogelijkheden zijn.

Na de bevalling

Als u bevallen bent, blijft de baby, indien dit medisch verantwoord is, het eerste uur, goed toegedekt, bij u op de borst liggen. Hierna wordt uw kindje nagekeken door diegene die u bij de bevalling heeft geholpen. Soms is hulp van de kinderarts nodig en kijkt deze uw kindje na.

Afhankelijk van hoe de bevalling is verlopen en hoe u zich voelt, kunt u gaan douchen of vindt de verzorging op bed plaats.

In overleg is er vaak nog tijd om bezoek te ontvangen. Bij grote drukte op de verloskamers kan u gevraagd worden om op een later tijdstip met uw bezoek af te spreken.

Na de verzorging en controles bij u en uw kindje gaat u naar huis, het GeboorteHotel of de Kraamafdeling.

De baby

Als er geen bijzonderheden zijn, gaat uw kind met u mee naar huis. Als u in het ziekenhuis moet blijven, ligt uw kindje in een wiegje naast uw bed. Als uw baby is opgenomen op de afdeling Neonatologie, kunt u maximaal 5 dagen in het ziekenhuis blijven. U kunt er ook voor kiezen om in dat geval naar het GeboorteHotel Maasstad te gaan. Het Maasstad Ziekenhuis vergoedt dan een deel van de kosten.

Kraamzorg

Als u om medische reden in ons ziekenhuis bent bevallen, wil dat niet zeggen dat u ook uw kraambed in het ziekenhuis moet doorbrengen. Als u het kraambed thuis doorbrengt, komt een verloskundige een aantal malen bij u thuis kijken of alles goed verloopt. Neem in de laatste maanden van uw zwangerschap contact op met de betreffende persoon. Bespreek tijdens uw zwangerschap met uw arts waar u het kraambed gaat doorbrengen.

Wij adviseren om rond de derde maand van uw zwangerschap kraamhulp aan te vragen. Het is ook mogelijk de kraamperiode in het GeboorteHotel Maasstad door te brengen.

In de periode na de bevalling heeft u rust nodig. De bevalling is niet alleen een inspannende gebeurtenis, ook alle emoties en veranderingen in uw eigen lichaam en omgeving vragen veel energie. Het is dan ook verstandig (vooraf) duidelijke afspraken te maken omtrent het bezoek. Denk bijvoorbeeld aan het inlassen van rustuurtjes of laat bezoekers eerst bellen voor een afspraak. Zo voorkomt u dat u te veel en te lang bezoek krijgt, thuis of in het ziekenhuis.

Over de verzorging van uzelf en de baby krijgt u informatie en instructie van de verpleegkundige van de afdeling of de kraamverzorgende thuis. Het is belangrijk dat u een goede hygiëne in acht neemt, zowel voor u als voor de baby. Als u hechtingen heeft, heeft dit wondgebied speciale verzorging nodig. Hechtingen kunnen soms lastig zijn, vooral bij lopen en zitten. Over het algemeen worden oplosbare hechtingen gebruikt, die niet verwijderd behoeven te worden.

Borst- of kunstvoeding

Welk soort voeding u uw baby gaat geven is iets om tijdens de zwangerschap al over na te denken. Borstvoeding is in feite de meest complete voeding en bevat zoveel, dat in principe de eerste zes maanden geen andere voeding gegeven zou hoeven worden. Het is hygiënisch, altijd op temperatuur, goedkoop, altijd bij de hand en ook nog eens milieuvriendelijk. Borstvoeding bevat afweerstoffen die een pasgeboren baby beschermen, ook als deze te vroeg geboren is. Ook vertonen baby's die borstvoeding krijgen veel minder allergische reacties dan baby's die met de fles worden gevoed. Borstvoeding helpt ook bij een sneller herstel van het lichaam van de moeder na de bevalling, doordat de baarmoeder samentrekt tijdens het voeden. Voor uitgebreide informatie verwijzen wij u naar de folder 'Borstvoeding', op te vragen bij de verpleegkundige.

Wanneer borstvoeding niet mogelijk is of niet lukt of wanneer u ervoor kiest geen borstvoeding te geven, is kunstvoeding een goed alternatief. Voor welk soort voeding u ook gekozen hebt, u kunt in alle gevallen rekenen op een goede begeleiding en u kunt met al uw vragen terecht bij de medewerkers van de afdeling. Nuttige adressen en telefoonnummers vindt u achter in deze brochure. Voor uitgebreide informatie verwijzen wij u naar de folder 'Flesvoeding', op te vragen bij de verpleegkundige.

Weer thuis

Na de bevalling neemt het vaginale bloedverlies geleidelijk af. Onregelmatig, weinig bloedverlies gedurende een paar weken is normaal. Duurt het lang of vindt u het erg veel, neem dan contact op met uw verloskundige of huisarts.

De eerste menstruatie komt, als u geen borstvoeding geeft, meestal binnen zes tot twaalf weken. Als u borstvoeding geeft kan de eerste menstruatie op zich laten wachten. Wanneer u weer seksueel contact kunt hebben na een bevalling, hangt af van uw omstandigheden. Het is raadzaam te wachten tot het bloedverlies vrijwel geheel is gestopt. Denk bovendien aan goede anticonceptie. Al voordat uw eerste menstruatie komt, bent u weer vruchtbaar.

Als u hechtingen heeft gehad, kan het litteken gedurende enkele maanden na de bevalling nog gevoelig zijn. Het geven van borstvoeding is geen vorm van anticonceptie. Advies hierover kunt u bij de verloskundige, huisarts of gynaecoloog vragen.

Door de zwangerschap en bevalling zijn buik- en bekkenbodemspieren verslapt. U kunt die spieren weer in conditie brengen door oefeningen te doen. In de meeste plaatsen is 'postnatale gymnastiek' te volgen.

Belangrijk

Naast verplichte aangifte van uw kind bij de burgerlijke stand (binnen 3 werkdagen), moet u beslist niet vergeten uw kind aan te melden bij uw ziektekostenverzekering. Indien u dit vergeet kan dit vervelende financiële gevolgen hebben, omdat de kosten dan aan u persoonlijk in rekening worden gebracht.

Registratie pasgeborenen

Wanneer uw kindje wordt geboren in het Maasstad Ziekenhuis of na de geboorte wordt opgenomen in het Maasstad Ziekenhuis, zijn wij verplicht uw kindje te registreren bij de Stichting Perinatale Registratie Nederland. De Stichting Perinatale Registratie Nederland (PRN) is een samenwerking van vier beroepsorganisaties die zich bezighouden met de perinatale zorg: de zorg rondom de geboorte. Als u bezwaar heeft tegen deze registratie kunt u dat aangeven bij uw arts of verloskundige. Voor meer informatie kunt u kijken op www.perinatreg.nl.

Tot slot

De medewerkers van de afdeling proberen uw verblijf in ons ziekenhuis zo aangenaam mogelijk te laten verlopen. Mocht u nog vragen hebben, stel ze dan gerust aan de verpleegkundige, gynaecoloog of verloskundige.

Als u suggesties heeft over de inhoud van deze folder, horen wij die graag van u. U kunt dat altijd doorgeven aan de medewerkers van de afdeling Verloskunde of aan de gynaecoloog. Met behulp van uw op- en aanmerkingen kunnen we verbeteringen aanbrengen in de volgende uitgave van deze brochure.

Meer informatie

Informatie over niet-geregistreerde medicijnen voor zwangerschapsbehandelingen

Er zijn de afgelopen jaren veel nieuwe medicijnen bij gekomen om bijvoorbeeld voortijdige weeën activiteiten of hoge bloeddruk tijdens de zwangerschap te behandelen. Omdat u verontrust zou kunnen raken door de ontbrekende of achterhaalde informatie over de behandeling tijdens de zwangerschap in de bijsluiter, willen wij u enige uitleg geven.

Voordat een behandelaar in Nederland medicijnen kan voorschrijven, moeten deze door de overheid zijn getest en goedgekeurd. Als alles volgens de juiste procedures in orde blijkt, worden de medicijnen vrijgegeven en voor gebruik geregistreerd. Voor de farmaceutische industrie zijn sommige medicijnen echter commercieel niet aantrekkelijk om geregistreerd te worden voor nieuwe behandelingen in de zwangerschap.

Als de behandelend artsen zouden uitgaan van de lijst van geneesmiddelen die wel geregistreerd staan voor gebruik bij zwangere patiënten, dan zouden de behandelingsmogelijkheden ernstig worden beperkt.

Artsen schrijven uiteraard alleen medicijnen voor waarvan zij overtuigd zijn dat die ook de meeste veilige en effectieve keuze voor u zijn. Maar het kan dus zijn dat u behandeld gaat worden met medicijnen die niet-geregistreerd zijn voor de behandeling van zwangeren.

- Het betreft onder meer een aantal medicijnen die voorgeschreven kunnen worden tegen hoge bloeddruk in de zwangerschap. Tevens wordt aan zwangere patiënten bij wie een hoge bloeddruk moet worden voorkomen, soms een lage dosis aspirine voorgeschreven.
- Bij een behandeling van voortijdige weeën activiteit gaat het voornamelijk om de volgende geneesmiddelen: Adalat en Indomethacine.

- Tegen de misselijkheid gaat het om het geneesmiddel Emasefene.
- Voor de longrijping van het ongeboren kind gaat het om het geneesmiddel Celestone.

Als u wordt opgenomen vanwege problemen tijdens de zwangerschap, wordt uw lichamelijke toestand en die van uw kind goed geobserveerd. Bij een deel van de vrouwen, vooral bij een ernstig hoge bloeddruk dan wel voortijdige weeën, kan de behandeling bestaan uit medicijnen die niet-geregistreerd zijn voor de behandeling van zwangeren.

Uiteraard worden alleen die medicijnen voorgeschreven die veilig en werkzaam zijn voor uw specifieke klachten. Hebt u na het lezen van deze informatie vragen over behandeling met medicijnen, stel deze dan gerust aan uw behandelend arts op de polikliniek of bij uw opname aan de zaalarts.

Belangrijke telefoonnummers en adressen

Bij problemen tijdens de zwangerschap kunt u altijd contact opnemen

Tijdens kantooruren

- Polikliniek Gynaecologie (010) 291 22 80
- Zwangerenbalie (010) 291 31 05

Triageverpleegkundige

- maandag t/m zondag 08.00 - 23.00 uur (010) 291 26 67
- maandag t/m zondag 23.00 - 08.00 uur (010) 291 26 79

Overige belangrijke telefoonnummers

Algemeen nummer	(010) 291 19 11
De Betaalbalie voor vragen van financiële aard	(010) 291 18 30
Afdeling Verloskunde	(010) 291 33 44
Afdeling Triage Verloskunde	(010) 291 26 67

Aanmelden voorlichtingsavond aanstaande ouders of borstvoedingsinformatieavonden

- www.maasstadziekenhuis.nl/borstvoeding

Kraamzorg Hotel Noord

Vliegveldweg 59/61, 3043 NT Rotterdam

(010) 282 62 30

www.geboortehotel.com

GeboorteHotel Maasstad

Maasstadweg 4, 3079 DZ Rotterdam

(010) 282 63 34

www.geboortehotel.com

Inschrijven kraamzorg thuis

Via het internet vindt u verschillende kraamzorgorganisaties bij u in de buurt. Vanaf de derde maand kunt u zich aanmelden voor kraamzorg thuis.

Zwangerschapsgymnastiek/postnatale gymnastiek

Via het internet vindt u veel adressen voor zwangerschapscursussen.

Lezenswaardig

- 'Bevallen en Opstaan', J. Spanjer e.a., uitgave Bert Bakker, verkrijgbaar in de boekhandel.
- 'Het grote wonder', L. Nilsson, uitgave Ploegsma, verkrijgbaar in de boekhandel.
- De grote geboortegids door Mariel Croon & Joris van der Post.

Rechten en plichten

Als patiënt is het belangrijk dat u op de hoogte bent van uw rechten en plichten. U kunt de folder *Rechten en plichten volwassenen of minderjarigen* opvragen bij de balie van de polikliniek of meer informatie vinden op de website van het ziekenhuis.

Klacht of opmerking

Wij doen er alles aan om goede zorg te leveren. Toch kan het zijn dat u niet tevreden bent. Wij raden u aan uw opmerking of klacht eerst te bespreken met de betrokken zorgverlener. Daarnaast is de folder *Klachtenregeling* beschikbaar bij de Patiëntenvoorlichting in de centrale hal van het ziekenhuis.

Website

Meer informatie over onder andere de polikliniek, aandoeningen, onderzoeken en behandelingen vindt u op onze website www.maasstadziekenhuis.nl en www.geboortehuismaas.nl.

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية،
إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بحضور شخص ما، الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه
أو بشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis
Maasstadweg 21
3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

I: www.maasstadziekenhuis.nl / www.maasnik.nl (kinderwebsite)

I: www.maasstadziekenhuis.nl/mijn (patiëntenportaal)

